

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 260 Lei; pe un jumătate
de an 130 Lei; pe un sfert 80 Lei;
pe o lună 25 Lei.

Abonamentele se plătesc nu-
mai înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Nicolae Bălcescu

— Un profet al românismului —

„Atunci toți Românii vor fi
una, liberi și frați!”

(N. Bălcescu)

Unele neamuri au avut fericirea să se nască, din când în când, în mijlocul lor profeți, oameni cu mintea clarvăzătoare, care au spus, în cuvinte de foc, viitorul neamului lor. Uoul din acești oameni excepționali a fost, pentru noi, Nicolae Bălcescu.

Născut în anul 1819, fiu de boierinaș, școală o face la liceul „Sf. Sava” din Bucur.ști. După terminarea studiilor se face ofițer, ca mulți alți tineri învățați din vremea aceea. A avut o viață abuciumată. Luând parte la un complot împotriva domnitorului, este băgat la închisoare, unde se îmbolnăvește.

Când se produce revoluția dela 1848, Bălcescu este unul din capii răsculaților. După înăbușirea mișcării, a fost silit să părăsească țara. Trece în Ardeal și ajunge în Munții Apuseni, unde Avram Iancu organizase rezistența Românilor de aici. Revoluția era în toi. Bălcescu a căutat să ajungă la o împăcare între Români și Unguri, dar n'a reușit din cauza îngâmblării și încăpăținării conducătorilor Unguri.

Plecă apoi în străinătate, stând câteva timp la Paris și Londra — capitalele marilor puteri din apus, — unde scrie articole în diferitele gazete ale timpului, arătând tuturor viața grea a poporului nostru. Luptă din răputeri pentru recunoașterea drepturilor noastre. Speră ca prin intervenția Franței și Angliei să ni se facă dreptate, căci: „*cei ce se luptă pentru libertate, se luptă pentru Dumnezeu!*”

Suferind de o boală care nu iartă, se stinge departe de țara și neamul său, pe care le-a iubit atât, în anul 1852 — adică acum 90 de ani — în orașelul Palermo (Sicilia).

A fost înmormântat într'o groapă comună, alături de alți necu-

noscuți, ca un om sărac și necunoscut. Până în ziua de astăzi osemintele lui se găsesc acolo, departe de tot ce i-a fost mai scump pe lume.

Scurta lui viață — de numai 33 de ani — întregă a fost închinată neamului românesc. N'a avut parte nici de slujbe înalte, nici de bogății. A suferit temniță pentru că și-a iubit prea mult neamul oropsit. A crezut cu putere în viitorul luminos al poporului român. El a întrezărit România-Mare, într'o vreme când în sufletul celor mai mulți, aceasta nu era decât un vis de neîmplinit.

Cartea sa de căpetenie a închinat-o aceluia care, prin viața și faptele sale războinice, a reușit să strângă, pentru prima dată, sub sceptrul său pe toți Români: *Mihai Viteazul*. În ea povestește cele mai frumoase momente din istoria neamului, ca un îndemn și o poruncă pentru urmași; căci din faptele mari ale trecutului luăm puteri de viață pentru viitor.

Scrie el: „Deschid sfânta carte, unde se află înscrisă gloria României, ca să pun dinaintea ochilor fiilor ei câteva pagini din viața eroică a părinților lor... Timpuri de aducere aminte glorioasă! Timpuri de credință și de jertfă!... Când părinții noștri, îmbărbătați, năvăleau unul împotriva a zece prin mijlocul vrăjmașilor, și Dumnezeu le da biruința, căci El e sprijinitorul pricinilor drepte, căci El a lăsat libertatea pentru popoare...”

A murit cu credința în împlinirea unui stat național, un popor liber și stăpân pe pământul lui.

„...România noastră se va înfăptui... Am o credință adâncă... E orb cine n'o vede...”

Și toate s'au împlinit!

Prof. Teodor Selceanu

Nenorocire. În București, pe Strada Vaporul Asan Nr. 9 a explodat un aparat Primus, în casa Dnei Marcus Clara. Din pricina exploziei au murit 5 persoane.

Apostolatul presei bune

Sob acest titlu Preasfințitul Dr. Ioan Bălan dela Lugoj a trimis un ordin cercular Cinstiților Preoți din dieceza Lugojului, pe care, pentru că arată marea dragoste a Preasfințitului Sale pentru gazetele bune creștinești, îl reproducem aici în întregime:

„La sfârșitul anului, îi dai sâmbria cuvenită și la sluga cea rea și leneșă. Aceasta e o chestiune care te obligă în urma angajamentului ce ți-ai luat. Față de sluga bună și credincioasă, chiar în cursul anului, te areți cu o deosebită atențiune.

Rugăm pe Venerații frați, să-și aducă aminte de slugile cele mai credincioase și cari le prestează cele mai reale servicii, de presa bună. La sfârșitul anului, gazetele și revistele sunt datoare să plătească toată hârtia și tiparul de pe anul trecut, căci altfel riscă să nu mai fie tipărite. O mare greșală au comis gazetele noastre când s'au înglodat în datorii din vina cititorilor rău plătitori. Acest lucru nu mai trebuie tolerat. Frații preoți să nu mai permită ca să fie în parohiile lor nici măcar un singur abonat, care să nu fie cu plata în regulă.

Abonat e vorbă de origine franceză și denotă pe omul, care mai înainte de a primi foaia, i-a trimis acestuia costul, încât are drept să pretindă foaia.

Se apropie seria frumoasă a sărbătorilor de iarnă, când toată lumea aleargă la sfânta biserică, cântările sunt mai dulci și vorbele preotului intră mai adânc în suflet. Rugăm pe Venerații Frați, să folosească această dispoziție favorabilă atât pentru încasarea abonamentelor restante și a celor de pe anul viitor, cât și pentru câștigarea de noi abonați la presa care susține cu atâta vrednicie interesele bisericii noastre. Făcând acest lucru, Frații Preoți câștigă enorm de mult, căci presa bună le formează pe cei mai conștii colaboratori.

Cu multă bucurie aducem la cunoștința Veneratului Cler aprecierile magulitoare ce le-am primit dela Blaj privitor la rezultatele frumoase la cari s'a ajuns în dieceza noastră în ceea ce privește răspândirea pre-

sei bune. Sperăm că această înțelegere a datoriei va progresa tot mai mult, și fiecare preot ne va da dovadă palpabilă despre felul cum înțelege să aducă în fiecare familie pe acești prieteni buni cari sunt publicațiile noastre. La atacurile, multe și stăruitoare, ce ne vin din atâtea părți, noi să răspundem cu o întărire cât mai energică a credinței adevărate în suflete, spre care scop se publică gazetele și revista noastră.

Ca de obicei, la finea lui Ianuarie, fiecare păstor sufletesc va face un raport precis despre apostolatul ce l-a dezvoltat în răspândirea presei bune, relevând atât abonații vechi cât și pe cei noi.

Preaonorații Frați Vicari Foranei și Multonorații Frați Protopopi, cu ocazia înaintării acestor rapoarte vor face justele observări privitor la felul cum exercită acest apostolat preoții districtuali.”

Tot poșta... săraca! Sunt destul de rare cazurile, și din această cauză cu atât mai interesante, când scrisorile ajung în mâna destinatarului după un timp foarte lung. Cel mai nou exemplu este cel al unui locuitor din Oppenheim, Germania, care a primit zilele acestea o cartă poștală militară datată: 3 Februarie 1915! Ea a fost scrisă pe frontul de Vest de pe atunci și a călătorit nu mai puțin de 27 de ani pentru ca în sfârșit să ajungă în mâna adresantului.

Copil al nimănui. Orice mamă își iubește copilul pe care i-l-a dat bunul Dumnezeu și îl crește cu toată dragostea. Așa face orice mamă creștină. Sunt și mame necreștine. În București, pe Strada Depărățeanu Nr. 9 a fost găsit un copil de 7—8 zile. O mamă fără suflet și fără frică de Dumnezeu l-a lăsat acolo. Copilașul a fost dus la Azilul Cantacuzino, unde va fi crescut.

Diaree molipsitoare

Este o boală foarte molipsitoare și periculoasă, originală din Rusia, adusă la noi în Țară de soldați eliberați și concentrași. Boala e răspândită mai mult în Moldova. Inceputul bolii este pierderea poștei de mâncare, urdinarea tot mai des, până devine numai sânge.

Bolnavul trebuie să ia imediat măsuri de îngrijire mâncând numai ceai, supă de cartofi, magiun de afine în cantități potrivite și o cărămidă caldă pe șezut, ca să aline durerile. Dacă se iau imediat măsurile de îngrijire, după 4—5 zile bolnavul se vindecă. E interzis bolnavului a mânca unt, ouă, lapte care e cel mai periculos, și nici un fel de mâncare afară de cele arătate mai sus, după oprirea sângelui bolnavul poate întrebuița în plus 2 ouă fierte și un măr la zi.

Să nu se întrebuițeze leacurile băbești ca fiind mai bune, turtă dela Precup și ceai de popdial cu cucuruz de brad și alte burueni.

Petre Făgășel
com. Urziceni

Ciuperci uriașe. În ținutul Dunării și regiunii alpine germane, s'au găsit în luna Noembrie anului acestuia multe ciuperci, printre care unele de o mărime ne mai pomenită. În regiunea „Totes Gebirge” s'au găsit de pildă ciuperci cu o greutate de 1500 grame, fiind complet sănătoase. După experiențele lor tradiționale, din faptul că cele mai multe ciuperci apar abia acum, țărani trag concluzia că va fi o iarnă ușoară.

GRAUŢE SUFLETEȘTI

Pentru ce nu cunoaștem ora morții?

Ora morții este necunoscută, căci dacă ar ști omul ceasul morții, ar fi foarte nefericit: N'ar avea pace, nici liniște, într'una s'ar tot teme, iar cei mai mulți ar desnădăjdui, n'ar mai lucra, n'ar mai avea voie bună, ci ar trăi ca în iad. În schimb alții ar tot mânca și bea și și-ar petrece, că doară și așa vine moartea după câteva luni. Iată prin urmare, deoparte, cât de bun este Dumnezeu, că ne ferește de desnădejde, iar, de altă parte, cât de înțelept este el, că ne face să muncim, în nădejdea că moartea este încă departe!

În schimb ne face atenți Domnul zicând, la sf. Matei 24, 44: „Pentru aceea și voi fiți gata, căci în ceasul în care nu gândiți va veni Fiul omului”. Căci moartea vine ca furul, ca uliul la găini și ca lupul la oi. Asemenea suntem noi soldaților trimiși la vatră, cari așteaptă în fiecare clipă să fie din nou chemați la concentrare.

Citiți cu luare amănare asemănarea următoare a lui Isus dela Matei 25, 1—15, și judecați, cât de nesigură este ora morții:

Răspândiți

„Unirea Poporului”

„Atunci (când va veni Isus, să judece lumea) se va asemăna împărăția cerurilor cu zece fete cari, luându-și candelile, au ieșit întru întâmpinarea mirelui. Și cinci din ele erau înțelepte, iar cinci nebune. Cele nebune, luându-și candelile, nu au luat cu sine unt de lemn. Iar cele înțelepte au luat unt de lemn în vasele sale odată cu candelile sale.

„Deci, zăbovindu-se mirele, au ațipit toate și au adormit. Iar la miezul nopții, s'a făcut strigare: „Iată mirele vine, ieșiți întru întâmpinarea lui!”

„Atunci s'au sculat toate fetele acelea și și-au împodobit candelile. Iar cele nebune au zis celor înțelepte: „Dați-ne din untul de lemn al vostru, căci candelile noastre se sting!” Și au răspuns cele înțelepte: „Nu cumva să nu ne ajungă nouă și vouă: mai bine mergeți la ceice vând și vă comparați!”

„Și mergând ele să cumpere, a venit mirele și cele ce erau gata au intrat cu el la noată și s'a închis ușa. Iar mai apoi au venit și celelalte fete zicând: „Doamne, Doamne, deschide-ne”. Dar el răspunzându-le le-a zis: „Adevăr vă zic, nu vă cunosc.”

Aceste zece fecioare însoțeau, la Evrei, pe mireasă la casa mirelui. Aici mirele e Isus, fetele sunt toți creștinii, candelile sunt credința, untul de lemn înseamnă dragostea creștinească și faptele bune. Mirele sosește la judeca a din urmă și duce în

rai pe cei ce au credință adevărată și fapte bune.

Asemănarea aceasta este una dintre cele mai potrivite pentru a ne da seama de nesiguranța ceasului în care vine moartea și pentru a înțelege, pentru ce trebuie să fim pururea pregătiți la moarte.

Această asemănare se gătește cu cuvintele Domnului, pe cari ar trebui să ni-le scriem pe ușile caselor și pe mesele noastre: „Pentru aceea și voi fiți gata, căci în ceasul în care nu gândiți va veni Fiul omului” (Matei 24, 44).
Părintele Iuliu

Domnul Mareșal Antonescu lovește unde trebuie

Domnul Mareșal Antonescu a vizitat în ziua de 11 Decembrie spitalul de răniți Z. I. 327 din București și l-a aflat în deplină ordine, laudând pe conducătorii aceluia.

La școala primară mixtă „Maria Dumitrescu” din Ferentari a făcut mai multe observații învățătorilor, dar a aflat destul de bună rânduială.

În schimb la Societatea „Construcții Metalice” de pe șoseaua Berceni Nr. 61, a aflat atelierul, curtea, sala de mese, dormitoarele, bucătăria „model de murdărie, de desordine, de jaf organizat și de bătaie de joc criminală de ucenici și muncitori”, și a dat ordin dlor miniștri Tomescu și Dănulescu și dlui general Rășcanu, primarul Capitalei, să destituie pe toți vinovații, să-i expue în lanțori și să-i dea pe mâna Tribunalului.

FOIȚĂ

„UNIRII POPORULUI”

Colindă

Al Iudeii împărat
Intr'o zi porunc'o dat,
Ca la locul de naștere,
Să se scrie fiecare.
Iosif merge să se scrie
Și el cu a lui soție,
Dela ei din Galilea,
În Viflaim în Iudea,
Acolo când au sosit
Numai ceasul i-a venit,
Ca să nască pe Isus,
Cată loc în jos și 'n sus.
Geaba cată în cetate
Hanuri, case, pline toate.
Lângă Viflaim, afară,
Intr'un staul vechi intrară.
Acolo, Maica jos,
Naște pe Isus Cristos.
După ce L-a înfașat
Și în casă L-a culcat.
Pe un deal păstorii stau,
Noaptea oile pășteau,
Și cum stau, din sală,
Că un înger se arată,
Fața lui când o zăresc

Ei de spamă 'ncremenesc,
Dar îngeru-i îmblânzește,
Numai bine le vestește.

Culeasă din comuna Frunzen', jud. Mureș
de Prof. Nic. Pinteș

Spre alte zări

— Fragment din „Amintiri” —

Un proverb din bătrâni spune, ochiul e oglinda sufletului. Și mult adevăr cuprinde în sine această zicătoare. Când omul e vesel și fericit ochii îi sunt limpezi și vioi, iar când e năcăjit și morăcinos, privirea îi este stearsă și învăluită în ceață, ca verul pe vreme posomorâtă. Oricât s'ar trudi cineva să ascundă adevărul, ochii îl dau de gol. Așa spre pildă dacă întreb pe un copil, la începutul unui nou an școlar: — „Mai băiete, îți pare bine că se începe școala?” — va răspunde, fără doar și poate:

— Da, îmi pare bine!

— Și... îți place să înveți!

— Îmi place!

Așa răspund toți copiii. Chiar și aceia cari nu prea arată spor la învățătură. Ochii lor însă spun

cu totul altceva. Și nu e de mirat, căci oricât de dragă le-ar fi școala și învățătura, totuși, zilele vacanțelor, petrecute la casa părintească și în deplină libertate, sunt cele mai plăcute și mai pline de farmec. Asta mai ales pentru copiii cari pleacă din satul lor la vreo școală din oraș.

E hei, dragii mei, cu nu mai sunt copil și nici tânăr. La vârsta mea li șade rău o noului să spună neadevăruri. Așa fiind, eu am să vă spun numai adevărul curat, că adevărul mie nu-mi era dragă școala de loc. Și tare aș fi fost bucuros și fericit dacă ar fi uns cineva pereții școlii cu stănoasă... vorba ceea: să o mănoace câinii. Mie îmi plăceau jocurile și honoreala în tovărășia lui „Păpălică”, iar poveștile lui „Tilică” aveau mai mult farmec pentru mine, decât toate „gramaticile” din lume. Mai dă-o locolo de școală, că doar' n'am să mă fac Vlădică! gândeam eu. Tata însă era de altă părere. Deși nu prea arătam multă trageră de inimă spre carte și învățătură, aveam o minte ageră și tata nădăjduia că se va alege din mine „domn” mare; dacă nu

altceva, măcar „protopop” în locul dumisale.

Intr'o zi posomorâtă de toamnă, mama îmi pachetă într'o coră mare de nuiele cele trebuincioase, apoi plecai la gară, întovărașit de tata. Eu plângeam cu sughituri și mă rugam, să mă mai lase măcar un an acasă, că prea sunt mititel și slăbuț pentru a putea trăi prin străini; dar toate stăruințele mele erau zadărnice, căci tata una știa: să mă vadă cât mai curând „domn” și pacheț!

— Nu plânge, dragul tatii, îmi spunea dumnealui, desmierdându-mă pe obraz, că ai să vezi... până te vei obișnui cu streinătătea, voiu merge la tine în fiecare săptămână.

Slăbă mângâiere, căci de tata și de „sfântul Nicolae ustorătorul” eram sătul, ca de mere pădorețe.

— Taci, puile, nu plânge, doar' nu mai e mult până la Crăciun și atunci vei veni iarăși acasă.

Sabin G. Trușila
(Va urma).

Fronturile de luptă

În decursul acestei săptămâni apte de arme mai însemnate nu au întâmpinat. Înțelegem că nu a fost cuceriri mai mari, căci bătăliile ce s-au dat au fost deosebit de înverșunate. Mai vrednice să amintim au fost în jurul lacului Mező, la cotul cel mare al râului Don, între râul Don și Volga, și în Caucaz. Rușii care își făceau planuri că vor face mari bravuri, dar s-au atacat cu multe forțe, chiar acum la începutul iernii, mai ales când au venit și americanii cu englezii în Africa, au trebuit să vadă până la urmă, că n-au făcut mare ispravă.

Deși au băgat soldați în luptă nemiluită, totuși frontul a rămas nemișcat. După cum spune comunicatul de război german, au surprins sau stricate pe frontul de război, între 1 și 10 Decembrie, 1262 tancuri rusești, iar dela 19 Noembrie numărul lor se ridică la peste 2000 de tancuri.

Ori cât ar fi de multe și de grele pierderile, rușii nu recunosc, și se mai și laudă, și-i laudă și englezii, că rușii înainte de retragere au desfășurat toate fabricile mai însemnate și le-au salvat înăuntrul țării, unde le-au salvat din nou. Dar aflăm din partea că lucrurile nu stau tocmai așa.

Colo departe în America, niște surprizări de ai dui Roosevelt, conducătorul Americii, s-au scuturat și i-au băgat vină, că de ce aminte în Rusia fabrici întregi. Numele: două fabrici (rafinării) de untdelemn, o fabrică de oțel, o fabrică de aluminiu, o uzină electrică, șini de cale ferată, locomotive, vagoane și altele. Păi, că rușii se laudau că și-au salvat fabricile înainte de retragere, de ce vreau să mai aducă în America? Adevărul e că rușii nu pot la strămoșii și n-au ce să facă, trebuie să ceară dela alții.

In Africa

Deși au trecut cinci săptămâni de când americanii cu englezii au sosit în Africa, totuși nu au făcut la ceea ce și-au pus în gând; să cuprindă toată partea de nord a Africii Armata a 8-a americană, aceea care a urmărit marelui mareșalului Rommel, făcându-l să se retragă din Egipt, se pare că s-a împotmolit, că nu se mai poate bește de înaintarea ei.

Primele armate ale americanilor care s-au întâlnit cu germanii și italienii, au mâncat bătaie. Toată lupta adevărată nu s-a dat încă în așteptare.

Un an dela intrarea Japoniei în război

Germania și Italia încă înainte de începerea războiului, s-au împrietenit cu Japonia, care e la o depărtare de mii și mii de kilometri și care deasemenea nu putea să vadă cu ochi buni pe englezi și americani. Acum un an Japonia a început războiul cu englezii și americanii. După un an de zile, făcându-și socoteala japonezii, au constatat că le-au scutundat englezilor și americanilor o mulțime de vapoare și le-au luat o mulțime de insule cu bogățiile cele mai felurite din lume. Germanii și italienii au fost tare mulțumiți de intrarea Japoniei în război, pentru că prin aceasta le-au ușurat și lor fronturile.

Acum, cu ocazia împlinirii unui an, aceste trei puteri (Germania, Italia și Japonia) care au făcut înțelegerea ce se numește pactul tripartit, și-au adus aminte, trimițându-și telegrame de felicitări toți conducătorii, unii altora. Toți se țin tari și spun că vor duce mai departe războiul până la câștigarea biruinței.

Sărbătoarea Finlandei

Finlanda este o țară vitează care luptă și ea contra bolșevicilor. S-au împlinit 20 ani de când ea a ajuns țară liberă, de sine stătătoare. Cu această ocazie Finlanda a avut sărbătoare națională. În semn de prietenie s-a ținut și la București o serbare, la care a luat parte dl. M. Antonescu, vicepreședintele ministrilor și ministrul Finlandei din București.

Dl. M. Antonescu a ținut o frumoasă cuvântare, în care a spus: Țara noastră cu Finlanda au aceeași soartă. Amândouă stau chiar la marginea Europei în granița cu Rusia, care totdeauna ne-a făcut să fim cu frica în spate. Nici România nici Finlanda nu au răvnit niciodată la avutul altuia, ci s-au mulțumit fiecare să-și păstreze ceea ce e al său. Cu toate acestea Rusia și Finlandei și României le a răpit în anul 1940 câte o bucată din trupul lor. Astăzi, când Germania duce lupta contra acestui dușman, România cu Finlanda se află alături, luptând cu vitejie, până la moartea acestui dușman al nostru și al Europei întregi.

Străduințele Mareșalului Petain

Mareșalul Petain, conducătorul Franței, depune mari eforturi, împreună cu primministrul său Laval, ca să poată îmbunătăți legăturile dintre Franța și Germania. În urma ocupării întregii țări și în urma demobilizării, Mareșalul Petain a avut o întâlnire cu generalul german Runstedt, cu care a discutat toate chestiunile care privesc cele două țări.

În Franța e vorba că se va înființa un partid singur. Dar până atunci va mai fi, căci chiar de curând s'a descoperit o organizație de comunisti care lucrează pe sub ascuns. S'a făcut multe arestări.

Pe de altă parte au început și Francezii să ia măsuri mai aspre în contra evreilor. Aceasta din cauză că s'a constatat, că fac multe uneltiri în contra statului.

Mari binefăcători ai neamului

În afară de șirul de vlădici dela Blaj, mai amintim, așa în trecut, pe unii dela Oradea, Gherla și Lugoj.

Dela Oradea, amintim: pe *Moise Dragoș*, de fel din Turda dintr-o familie românească nobilă. A fost consacrat de episcop la Oradea, de vlădicul Grigorie Maior dela Blaj. În ziua de 9 Noembrie 1777, în fața unui numeros public românesc. S'a îngrijit mult de soarta preoților săi, a zidit biserici și școli românești în vreo 41 de sate și a convertit la Unire vreo 19 comune din Bihor. El ne a lăsat și o frumoasă istorie bisericească a Românilor. A murit în 1787.

Lui Dragoș i-a urmat *Ignățu Dărăbant*, de fel din Manau

Sălajului. A fost vicar general la Blaj, sub trei episcopi: Rednic, Maior și B. b. A fost consacrat episcop la Blaj, 1790, de către Ioan Bob. El a marit numărul canonicilor dela Oradea, dela cinci, câți erau pe vremea lui Dragoș, la șase și le-a cumpărat și o frumoasă casă de locuit în apropierea catedralei. Tot el a dobândit, în 1792, casa Părinților iezuiți din Oradea, în care a deschis seminar pentru formarea viitorilor preoți și a viitorilor învățători români ai diecezei de Oradea. E a început și zidirea frumoasei catedrale din Oradea. Sub păstorirea lui înțeleptă s'a zidit peste 15 biserici și o mulțime de școli la sate. A sprijinit foarte mult li-

teratura și cultura poporului românesc și s'a făcut mare sprijinitor al scriitorilor ardeleni dela sfârșitul veacului al XVIII-lea (Petru Maior, S. Micu Klein, Gheorghe Șincai, Molnar, Para și alți mulți), Gheorghe Șincai i-a închinat pagini de laudă acestui evlavios, învățat și maritim vlădică dela granițele de Apus ale Neamului nostru. — A trecut la cele veșnice în 1805, deplâns de multă suflare românească.

Urmasul lui Dărăbant a fost *Samuil Vulcan*. Acesta s'a născut în ziua de 1 August 1758, la Blaj, unde și-a făcut studiile liceale. Filozofia a făcut-o la Oradea, iar teologia la Viena. În 1788 a fost numit canonic la Oradea. În 1806 a fost numit episcop, iar în anul următor consacrat la Blaj de către Ioan Bob. El a întemeiat în 1828 liceul românesc de băieți din Beiuș. Acest liceu este cel mai vechiu liceu românesc după cel dela Blaj și are mari merite pentru menținerea românismului la hotarele cele mai îndepărtate ale neamului și cele mai expuse primejdiei de a fi înghițite de străini.

Vulcan a sprijinit și pe Românii ortodocși din Ardeal, să-și recapete vlădică românească după legea lor și de a se scăpa de ierarhia sârbească, dușmănoasă intereselor românești. Tot el a sprijinit o mulțime de învățați români cu sfaturile sale înțelepte și cu banii săi. Un învățat ortodox a spus că reședința sa a fost o „adevărată academie științifică românească” și că a lauda pe acest vlădică, ar însemna să dai soarelui lumină. A murit în ziua de Crăciun 1839.

Pr. Ioan Vultur
profesor

Un tren sărit în aier. Pe linia care duce dela Alger la Iran, în Africa franceză, lângă gara Bida, un tren militar a trecut peste o mină așezată pe calea ferată de niște necunoscuți. Aproape toate vagoanele au sărit în aier.

Primar internat în lașăr. Primarul comunei Hulabesti de lângă Targoviște a fost internat în lașăr, fiindcă, în loc să apere interesele consătenilor săi, le-a vândut porumb și orz cu preț de speculă.

Toată lumea recunoaște vitejia armatei române, până și Rușii și ceilalți dușmani ai noștri. Oare însă, la pace, avea-se va în considerare această vitejie? Primi-ne-vom tot ce e al nostru?

S'a șters autorizația de călătorie. Începând cu ziua de 10 Decembrie s'a șters autorizația de călătorie pe C. F. R. În schimb însă funcționarii statului nu mai au dreptul de a călători cu bilet de jumătate.

Știrile săptămânii

Tot în 4 pagini apărem și acum, întrucât nu ne a sosit încă până astăzi hârtia pentru ziar. Dacă această gazetă ar apărea în alt oraș, oricare din România, numai în Blaj nu, suntem convinși că am putea apărea regulat în 8 pagini, așa însă ne luptăm meren cu lipsa de hârtie. Cine are urechi de auzit, să audă!

Hârtia pentru calendar e pe cale de a ne sosi. Fabrica de hârtie dela Petrești-Alba ne-a avizat că hârtia pentru calendar a trimis-o deja cu trenul.

Doi eroi din Blaj, căzuți pe câmpul de luptă. Zilele trecute ne a sosit trista veste că sublocotenentul avocat Negruțiu Ioan, fiul dlui primar Emil Negruțiu, și funcționarul dela Primăria Blaj, sublocotenentul Gheoghe Bărbat, au căzut pe câmpul de luptă. Sublocotenentul Ioan Negruțiu a fost abonat al gazetei noastre, căruia îi trimiteam regulat gazeta pe câmpul de luptă. Facă le Dumnezeu partea cu dreptii, iară familiile îndurerate să le mângâie Dumnezeu în marea lor nenorocire.

Pentru palatul invalizilor s'a adunat până acum suma de 134.053 679 Lei, care însă este cu totul neindestulitoare pentru frumosul și marele scop pe care-l are în vedere. Trebuie să se adune cel puțin un miliard de lei în acest scop. Lista este deschisă și darurile se pot depune la orice Oficiu Postal pentru contul C. E. C. Nr. 12 605.

Impozitul de 4% s'a ridicat la 5%. În vederea greutăților prin cari trece țara, guvernul a hotărât ridicarea impozitului pentru apărarea țării de 4 la 5 la sută.

Papa nu va părăsi Roma nici în caz că va fi bombardată. Aflăm din ziarul Sfântului Părinte dela Roma că Sfântul Părinte este hotărât să nu părăsească Roma, oricât de mult ar bombardă-o Englezii și Americanii. Mai mult, Sfântia Sa are de gând să se mute chiar la Lateran, într'un palat al său din mijlocul Romei, ca să fie și mai în mijlocul credincioșilor săi.

Ces'a mai scumpit? S'au scumpit țigaretile și tutunul, poșta, untul de lemn, zahărul, calea ferată și petrolul. E vorba încă să se mai scumpească spirtul și chibriturile.

Tinerii germani sunt buni creștini. Zilele trecute noul arhiepiscop al orașului Köln I. P. S. Iosif Frings a vizitat mai multe

orașe din arhidieceza sa. Sosind în orașul său de naștere Neurs, a slujit vecernia, la care au luat parte 9 mii de tineri. A doua zi aceiași tineri au primit la sf. liturghie sf. Cuminecătura din mâna I. P. S. Sale și a încă 7 preoți. La noi oare când vom ajunge la astfel de dovezi ale credinței?

Foc mare la Bârlad. La un magazin de țesături din Bârlad a izbucnit un mare foc, care apoi s'a întins iute la celelalte magazine din apropiere. Au fost chemați și pompierii din Tecuci, cari, împreună cu cei din Bârlad, au stins focul. Zădărnice răsturnate au omorât trei pompieri, un gardian public și au rănit mai mulți oameni.

A murit cel de al doilea fecior al fostului caizăr. Principele Eitel Frederic de Prusia, fiul de al doilea al fostului caizăr Wilhelm II, a murit în noaptea de luni — spre marți (7 spre 8 Decembrie) în urma unui atac de apoplexie (gotă).

Și Bulgarii au primit noul calendar. Rând pe rând se conving și celelalte neamuri ortodoxe, nu numai Românii, că vechiul calendar Iulian, făcut de marele luptător și domnitor Iuliu Caesar, este greșit, și astfel au introdus și ei calendarul cel nou, numit Gregorian, întocmit de către Papa Gregoriu cel Mare, pe care-l urmăm și noi.

Abonamentele se plătesc înainte. Ca să încușuram neplăcerile cu lipsa de hârtie, începând cu 1 Ianuarie 1943, nu mai putem trimite gazeta decât celor care ne o plătesc înainte. Aceasta, fiindcă trebuie să plătim și să ne procurăm hârtia întregă înainte, ceace ne costează cel puțin o jumătate de milion de Lei. Vă rugăm deci, dragi cetitori, trimiteți-ne abonamentele acum imediat înainte.

Ajutor pentru gazetă. Am primit dela dl învățator Marin Tohăneanu din Lehlu jud. Ialomița Lei 140, dl Gosa Gherasim din Petroșeni Lei 140 iară dela Păr. Ioan Ciomaș din Beriu jud. Hunedoara Lei 100. Săia Stănilă, Calvasăr, a dat 50 Lei. Hila Dumitru, Calvasăr, tot 50 Lei. Dumnezeu să le răsplătească înmii!

Când scrieți ori trimiteți bani, arătați-ne totdeauna și neapărat și Nr. din stânga fâșii, cu care vă merge gazeta. Altfel nu putem rezolvi scrisorile D. Voastre.

Pentru monumentul marelui compozitor Bajan Iacob Muresianu am primit de curând Lei 100 dela dl învățator Marin Tohăneanu din Lehlu jud. Ialomița, dela unul dintre cei mai vechi cetitori noștri țărăn Nicolae Spătarin

din Sântămărie jud. Târnava Mică Lei 100, iară dela un alt cetitor țărăn Bogdan Ioan din Velț Lei 50, pe cari i-am depus la ceilalți, așa că avem acum Lei 9100 depuși la banca populară „Axente Severu” din Blaj. Le mulțumim din inimă și dorim să putem odată ridica acel monument din darurile făcute de cetitorii noștri.

Un sfat. Vremurile ploioase ne fac adesea să fim cu încălțăminte umedă. Iarna suntem adesea cu încălțăminte umedă, din cauza zăpezii. Seara, când ne desbrăcăm, nu e bine să punem încălțăminte aproape de foc. Din cauza căldurii prea mari pielea se crapă și își pierde forma.

Inșelăciuni. Ce păcat mare e să înșeli pe altul, să iei ceace după dreptate nu este al tău! Zi de zi citim prin gazete fapte de acestea. Ați auzit, desigur, de fabrica Mociornița, de încălțăminte. Contabilul acelei fabrici, Dl Gheorghe Ene, a înșelat fabrica cu aproape un milion de lei — (cu 990 000 000)

† Canonicul Virgil Pop dela Lugoj. Vineri, 11 April, s'a stins la Lugoj, pe neașteptate, de apoplexie, în etate de 56 ani, canonicul Virgil Pop, tratele canonice dela Blaj Victor Pop și al egumenului Mănăstirii Obreja Augustin Pop. A fost un preot după inima lui Isus, care a luptat mult pentru sf. Unire, scriind și o carte despre aceasta. A zidit, în parohiile în cari a păstoriț, mai multe biserici, și a cerșit pentru ele însuși, din poartă'n poartă. A trăit o viață de adevărat sfânt și a fost pildă vie între frații săi, de aceea a și fost ales canonic. Il deplânge văduva, doi copii mari și frații. În veci pomenirea lui!

Primăria orașului de reședință Blaj.
Nr. 5586 — 1942.

Concurs

În conformitate cu dispozițiile art. 61 din Codul Funcționarilor Publici, publ căm concurs pentru completarea următoarelor posturi vacante și bugetare la această Primărie.

1. Un (1) post de sabinginer ord. na. cl. I. încadrat în Grupa A. 10 tip. 25, cu un salariu brut lunar de Lei 9.000.—
2. Un (1) post de conductor ordin. cl. I (dezesator) încadrat în Grupa B. 1. tip 8 cu un salariu brut lunar de Lei 8.200.—
3. Un (1) post de impiegat cu trei (3) grade, încadrat în Grupa A. 9 tip. 32 cu un salariu brut lunar de Lei 6.850.—
4. Un (1) post de ajutor contabil, în adrat în grupa A. 27 tip 32 cu un salariu brut lunar de Lei 6.850.—
5. Un (1) post de statistician încadrat în Grupa A. 29. tip 32 cu un salariu brut lunar de Lei 6.850.—
6. Un (1) post de agent administrativ cl. I încadrat în Grupa C. 1, tip 8, cu un salariu brut lunar de Lei 5.800.—

7. Un (1) post de subșef de birou cu o gradă e, încadrat în Grupa A. 9. tip. 30 cu un salariu brut lunar de Lei 8.200.—

La toate salariile arătate mai sus se adaugă indemnizație de scuzpete.

Candidații vor înainta actele prezente de art. 3, 57 și 58 din Codul Funcționarilor Publici la Primăria orașului Blaj, până la data de 15 Ianuarie 1943.

Funcționarii cari își cer transferarea vor proceda conform cu art. 102 și 103, din Codul Funcționarilor Publici.

Blaj, la 7 Decembrie 1942.

Primar: **Emil Negruțiu**
Secretar: **Corneliu Pasca**
132 (1—1)

Poșta gazetelor

Popa Romul, Unirea. Sunteți achitat până în 1 Ian. 1944.

Onișor George, București. Mai aveți de achitat pe 1942 60 Lei, gazeta vă merge la București.

Of. Parohial, Oroșu. De-aici s'au trimis 29 exemplare.

Of. Parohial rom. unit. Comoriste jud. Caraș. Ultimii numerii nu s'au trimis din cauza lipsei de hârtie.

Sora Nicolae, Hunedoara. Pe 1942 sunteți achitat.

Ioan Mocan preot, Bărboși. Am primit banii, mai aveți de achitat pe 1943 — 235 Lei, dacă doriți să vă mergeți din nou.

Pr. Popa Emanoil, Sighisoara. Am ridicat dela Adm. Centrală Capitalară 25 Lei, pentru calendare nu s'a ridicat încă.

Berariu George, Bărzova. Am primit banii pentru abonament pe 1943.

Țalan Ioan, Bărzova. Din cei 300 Lei, ați mai avut de plătit pe 1942 Lei 175, iar restul l-am introdus pe 1943.

Pr. A. Comșia, Gâlnari. Am primit banii pentru cei doi abonați.

Oficiul Parohial Român Unit Alba Iulia I Lipoveni

Concurs

pentru ocuparea postului de cantor la biserica protopopească, cu termenul de 1 Ianuarie 1943. Doritorii vor înainta cerere însoțită de diploma de cântăreț și certificatul de bună purtare dela preot, pe adresa Oficiului protopopesesc român unit Alba Iulia.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sunt: 1. Salariul dela Stat. 2. Locuință în natură. 3. Folosirea a 6 jug. pământ arabil, sesiune cantorală și 4. Venitele stolare îndatinat.

Fiecare concurent se va prezenta la una din Dumineci sau sărbători pentru a cânta în biserică.

Organizatorii de cor vor fi preferiți.
123 (3—3) Prototopop ELIE MAGDĂ

Cumpărăm

Sămânță de cânepă și Sămânță de in

Ofertele se vor adresa

FABRICA DE CÂNEPĂ

Inginer Ioan F. Negruțiu, Blaj
121 (3—15) Câmpul Libertății

Veți câștiga mult și ușor.
Dacă cultivați cânepă de
tăuor!

Cereți condițiuni de contract dela

FABRICA DE CÂNEPĂ

Inginer Ioan F. Negruțiu, Blaj
122 (3—15) Câmpul Libertății